

Тема. Література і культура. Роди літератури. Літературний процес. Основні літературні епохи, напрями, течії.

Мета. Дати визначення понять рід літератури, епос, лірика, драма, вказавши їх характерні ознаки.

Ознайомити з основними епохами літературного процесу в різних країнах; опрацювати поняття літературний процес, літературний напрям, літературна течія.

Відомий німецький філософ Георг Вільгельм Фрідріх Гегель колись сказав: «Справжні безсмертні твори мистецтва залишаються доступними і дарують насолоду всім часам і народам». Що ж таке мистецтво і чому воно здатне принести велику насолоду людям?

1. Інтерактивна вправа» «Продовж речення ».

Мистецтво — це...

Види мистецтва: ...

2. Опрацюйте теоретичний матеріал.

Література (лат. literature — написане, від litera — буква, літера) — сукупність писаних і друкованих творів певного народу, епохи, людства; різновид мистецтва — мистецтво слова, що відображає дійсність у художніх образах, створює нову художню реальність; результат творчого процесу автора, зафіксований у відповідному тексті за допомогою літер. Вирізняють літературу

технічну, наукову, довідкову та художню, призначену спеціально для задоволення пізнавальних, інтелектуальних та естетичних потреб.

3. Прочитайте вступну статтю підручника " Література і культура".

4. Словникова робота.

Рід літератури — це частина творів літератури (у тому числі й усної народної творчості, або фольклору), для яких спільною є специфіка зображуваного в них життя й характер його подання в словесному матеріалі.

* Лірика (від грец. *lyra* — струнний музичний інструмент, під акомпанемент якого в Стародавній Греції виконували пісні й вірші) — один із трьох основних літературних родів, у якому життя відображається через передання почуттів, думок, переживань людини (ліричний герой) за певних обставин, під впливом певних подій.

* Драма (від грец. *drama* — дія) — один із трьох основних літературних родів, який об'єднує твори, що змальовують світ у формі дії, яка розгортається через діалоги і монологи дійових осіб. Драматичні твори здебільшого призначені для сценічного втілення.

* Епос (від грец. *epos* — слово, розповідь) — один із трьох основних родів художньої літератури (нарівні із лірикою й драмою), який об'єднує твори, орієнтовані на зображення зовнішнього світу, розповідь про людей (персонажі, герої) і події від третьої особи й найчастіше репрезентовані прозою.

5. Запам'ятайте!

*Лірика. Жанри: вірш, пісня, елегія, послання, медитація, гімн, ідилія, мадригал, епіталама, ліричний портрет, етюд, ода, епіграма та ін.

Жанрові різновиди: інтимні, або особисті; громадянські, або політичні; патріотичні, пейзажні, філософські та інші твори.

*Драма. Жанри: комедія, драма, трагедія, трагікомедія, трагіфарс, водевіль та ін.

Жанрові різновиди: історичні, соціально-побутові, соціально-психологічні, філософські та інші твори.

* Епос. Жанри: епопея, роман, повість, оповідання, новела, нарис, казка, есе, ескіз та ін.

Жанрові різновиди: історичні, соціально-побутові, соціально-психологічні, пригодницькі, фантастичні та ін.

Світова література має багатовікову історію свого розвитку, яка характеризується періодами злетів і занепадів, блискучих перемог і нищівних поразок. Поступальний розвиток світової літератури, а саме він передусім пов'язаний із поняттям "літературний процес"(стор. 10), зумовлений соціально-економічними чинниками і внутрішніми закономірностями руху мистецтва в часі і просторі.

6. Ознайомтеся з навчальним матеріалом (працюємо у зошитах).

Етапи розвитку світової літератури:

1. Міфологія, усна народна творчість.
2. Антична література (VIIIст. до н.е.- Vст. н.е.).
3. Література доби Середньовіччя (V- XVст.).
4. Література доби Відродження (XV-XVIIст.).
5. Література XVIIст.: бароко і класицизм.
- 6.Література доби Просвітництва (кінець XVII-XVIIIст.): просвітницький реалізм, просвітницький класицизм, сентименталізм, рококо.
7. Література XIXст.: романтизм і реалізм.
8. Література кінця XIX-другої половини XXст.: модернізм.
9. Література останньої третини XX- початку XXIст.: постмодернізм.
7. Словникова робота (стор. 11).

Літературний напрям. Літературна течія.

8. Опрацюйте статтю підручника (стор. 10-11).
9. Перегляньте відео за посиланням.

<https://youtube.com/watch?v=S6CgDjxdE44&feature=shared>

https://youtu.be/uwn9u2uD3q0?si=5ubyKM_63meWneNU

Розвиток національних культур - важлива передумова їхнього збагачення. Не применшуючи цінності й унікальності існування та розвитку національних культур, слід зазначити, що кожна нація робить свій історичний внесок у світову культуру і водночас черпає з її скарбниці.

Домашнє завдання

* Опрацюйте матеріал підручника (стор. 4-11); матеріал до уроку.

Складіть конспект (працюємо у зошитах).

* Вивчити визначення літературний процес, літературний напрям, літературна течія.

Знати основні етапи розвитку світової літератури. Уміти відповідати на питання ст. 11.